

Biex tara dawn l-għasafar, u oħrajn magħhom:

- tassumix li kull għasfur li tara barra hu Tal-Bejt. Ibda billi tosserva dan l-għasfur, halli tidra l-għamla, l-għajta u l-imgiba tiegħu. Imbagħad osserva għal ftit hin xi għasafar li tilmaħ u nnota jekk hemmx xi differenzi.
- jekk għandek gnien, bitha, bejt jew im-qar gallerija, arma birdtable u forniha bl-ikel minn Novembru sa Frar (frak tal-hobż u gallettini u ftit ross imsajjar huma biżżejjed). Minn Marzu `quddiem ikun biżżejjed jekk thalli platt tal-qsari bi ftit ilma biex jixorbu u jinhaslu fih.

X'tista' tagħmel aktar:

- Tagħlaqx il-ventelaturi minn barra biex l-għasafar isibu fejn ibejtu.
- Jekk issib xi ferħ ta' għasfur fl-art, hallih fejn sibtu, għax il-ġenituri tiegħu xorta jibqgħu jiehdu hsiebu.

Kulhadd jaf bl-Għasfur tal-Bejt! Imma ma' dan l-għasfur komuni nsibu oħrajn li bħalu addattaw il-ħajja tagħhom biex jgħixu mal-bniedem. Fl-ispazji mibnija jsibu kenn mill-elementi, bħall-kesħa, u inqas ċans li jispicċaw priża għall-predaturi. Hemm minhom li jersqu fl-ibliet biss filgħaxija biex jorqdu fis-siġar kbar tal-pjazez u t-toroq. Oħrajn tghallmu jsibu l-ikel fi spazji urbani, jew saħansitra draw ibejtu mad-djar tagħna.

Fil-ħarifa, l-għadd ta' għasafar qalb il-bini jiżdied hekk kif jaslu dawk li huma magħru-fin bħala l-għasafar tax-xitwa. Dawn jinzlu min-naħa ta' fuq tal-Ewropa biex iqattgħu x-xitwa fir-reġjun tal-Mediterran. Ma' nofs ix-xitwa, imbagħad, jerggħu jibdedw jitolqu minn fejn ikunu ġew sabiex ibejtu.

BirdLife Malta twaqqfet fl-1962 u hija l-akbar għaqda ambjentali f'Malta. L-għan tagħha hu l-konservazzjoni tal-għasafar fis-selvaġġ, tal-ħabitati naturali u l-bijodiversità tal-gżejjer Maltin. Xprunat il-holqien ta' għadd ta' riservi naturali li illum huma mmexxijin minnha. Taħdem hafna fil-qasam edukattiv u tippubblika kotba u rivisti sabiex iżżid l-apprezzament tan-natura.

 info@birdlifemalta.org [birdlifemalta](https://www.facebook.com/birdlifemalta)

 21347645/6 [@BirdLife_Malta](https://twitter.com/BirdLife_Malta)

Kitba u disinn: Jason Aloisio • Ritratti: Aron Tanti

NISKOPRU N-NATURA - 2

L-GĦASAFAR
FL-AMBJENT
URBAN

Għasfur tal-Bejt (Spanish Sparrow)
Komuni ħafna u residenti. Tista' tarah is-sena kollha kullimkien. Ibejjet mal-bini u fis-sigħar fost l-oħrajn.

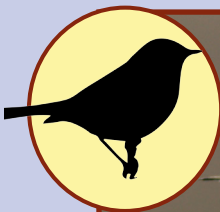
Fjamma Sewda (Black Redstart)
Frekwenti fil-ħarifa u x-xitwa. Jinżel fil-btieħi u jidher ukoll fuq il-bjut. Ineqqi l-ikel minn birdtables.

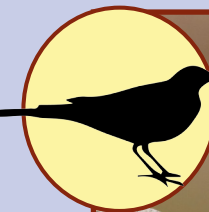
Sturnell (Common Starling)
Komuni u generalment jidher fi qtajjiet fil-ħarifa u x-xitwa. Jorqod fi gruppi f'sigħar fl-abitat.

Bufula Sewda (Sardinian Warbler)
Residenti u komuni. Tista' taraha fit-toroq, ġonna u btieħi. Tbejjet f'sigħar baxxi u arbuxxelli.

Vjolin tax-Xitwa (Chiffchaff)
Komuni fil-ħarifa u fix-xitwa. Jinżel idur għall-insetti fil-btieħi u l-ġonna. Attiv ħafna.

Zakak Abjad (White Wagtail)
Komuni fil-ħarifa u x-xitwa. Jiġri fl-art u btieħi kbar biex jaqbad l-insetti mill-art.

Gamiema tal-Kullar (Collared Dove)
Residenti. Bejjet għall-ewwel darba fl-2003 u llum infirxet sew f'ħafna żoni abitati. Tibni l-bejta fis-sigħar.

Pitirross (Robin)
Faċli biex tagħrfu jekk tarah fil-qrib. Mill-bogħod jidher sewdieni. Iqatta' l-ħarifa u x-xitwa fostna.

Rundun (Common Swift)
Jidher mir-rebbiegħa sal-ħarifa. Ibejjet mal-bini f'bosta nħawi ta' Malta, speċjalment żoni urbanizzati.